Ülést tartott a TOT elnöksége

Szerdán Moharos József elnökhelyettes vezetésével ülést tartott a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsának elnöksége. Megvitatták a termelőszövetkezeti részesedési, szociális, kulturális, fejlesztési alapok képzésének és felhasználásának többéves tapasztalatait. Az adatok azt bizonyítják, hogy a közös gazdaságok többsége ésszerűen választotta meg a fogyasztás és a felhalmozás arányát.

Fedett gyógyfürdő

A reumatikus, mozgásszervi és más betegségekben szenvedők egyik ismert gyógyhelye, a cserkeszőlői szabadtéri gyógyfürdő új létesítménnyel, fedett gyógyfürdővel bővült.

Segíteni, javítani

Több mint 70 vizsgálatot végzett a megyében tavaly a NEB

Az elvégzett munkára mindig érdemes visszatekinteni, hiszen felmérése, értékelése alapul szolgálhat a módszerek továbbfejlesztésére, a munka javítására. Ezt megtették a megyében működő járási és városi népi ellenőrzési bizottságok, és a Csongrád megyei NEB is, amelynek évzáró, összefoglaló anyaga több szempontból is figyelemre méltó. Mindenekelőtt azért, mert kiderül belőle, hogy a vizsgálatoknál feltárt hanyagságokért, szabálysértésekért, vagy éppen bűncselekményekért a népi ellenőrzési bizottságok minden esetben kezdeményezik a felelősségrevonást, de munkájuknak nem ez az első és legfontosabb célja. Feladatuknak inkább azt tekintik, hogy segítsenek a hibák feltárásában, s ami még fontosabb, megszüntetésükben, az adott szerv, vállalat vagy szövetkezet munkájának megjavításában. S éppen ezekre az eredményeire lehet legbüszkébb a népi ellenőrzés.

A népi ellenőrzés természetesen nincs magára hagyva ebben a munkában. Hiszen amellett, hogy feladataikat a népi ellenőrzésről szóló törvény és kormányrendelet, valamint a Központi Népi Ellenőrzési Bizottság rendelkezései szerint látják el, s terveiket a X. pártkongresszus és az azóta megjelent központi bizottsági határozatok szellemében készítik el, nagyon sok segítséget kapnak a helyi pártbizottságoktól és természetesen a megyei pártbizottságtól is. Ennek is betudható, hogy tavaly 73 vizsgálatot végeztek a megyében, majdnem két és félszer annyit, mint amennyit eredetileg terveztek. Ez természetesen azt is feltételezi, hogy a társadalmi munkában dolgozó népi ellenőrökre is a korábbinál több feladat hárult, s nagyobb intenzitással kellett végezniük munkájukat. Ezért is kapták meg tavaly öten a Kiváló népi ellenőr kitüntetést, nyolcan emlékplakettet érdemeltek ki, s 55-en részesültek jutalomban.

A tervezettnél két és félszerte több vizsgálatot végzett tehát tavaly a népi ellenőrzés. E vizsgálatoknak mintegy 40 százalékát a pártbizottságok kérték, s ugyancsak 40 százalékát saját kezdeményezésre végezték a bizottságok. Munkájukat nagyban segítette az, hogy igen jól együttműködnek a Szakszervezetek megyei Tanácsával, a megyei népfrontbizottsággal és KISZ-bizottsággal, valamint a KERMI-vel és a kereskedelmi felügyelőséggel. A számos munkaterületről a vizsgálatokba bevont társadalmi munkatársak alaposságán kívül ennek is köszönhető munkájuk eredményessége. De nemcsak ennek, hanem annak is, hogy tavaly a korábbinál is több figyelmet szenteltek javaslataik és felhívásaik megalapozottságának s intézkedéseik eredményességének. Ezt a célt szolgálták többek közt az utóvizsgálatok is. Tapasztalataik szerint felhívásaik, segítő tanácsaik javarészben eredményesnek bizonyultak, az érintett intézmények, vállalatok és szövetkezetek a NEB tanácsai alapján korrigálták munkájukat, megszüntetve a feltárt fogyatékosságokat.

Természetesen a népi ellenőrzés sem minden esetben elégedett az eredményekkel. Többek között azt említik hibaként, hogy fegyelmi eljárások kezdeményezésekor általában a legalacsonyabb fokozatú fegyelmi büntetést kapják az érintett dolgozók. Különösen hosszadalmas az ilyen eljárás az ipari szövetkezetek esetében, amelyeknél a fegyelmi jogkört a közgyűlés gyakorolja a vezetőkkel szemben. Így a fegyelmi határozat megszületéséig sokszor hónapok telnek el, s ezáltal a szükséges egyéb, a hiányosságok megszüntetését szolgáló intézkedések meghozatala is elhúzódik.

Ezek a gondok azonban összességében nem csökkentik a NEB munkájának eredményességét, hiszen a legtöbb intézkedésük, javaslatuk meghozza a kívánt eredményeket. Vizsgálataik közül erre is nagyon sok példát lehetne felhozni, többek közt azt, amikor a csökkent munkaképességű dolgozók munkába állításának helyzetét, a gyermekétkeztetést, a lakossági szolgáltatások helyzetét, a mezőgazdasági részesművelést vagy az 1970—71-ben végzett egyetemi és főiskolai hallgatók elhelyezkedésének és munkakörének alakulását vizsgálták. A NEB mellett természetesen foglalkozott a hozzájuk érkezett bejelentések és panaszok vizsgálatával is.

Sz. I.

Export Angyalföldről

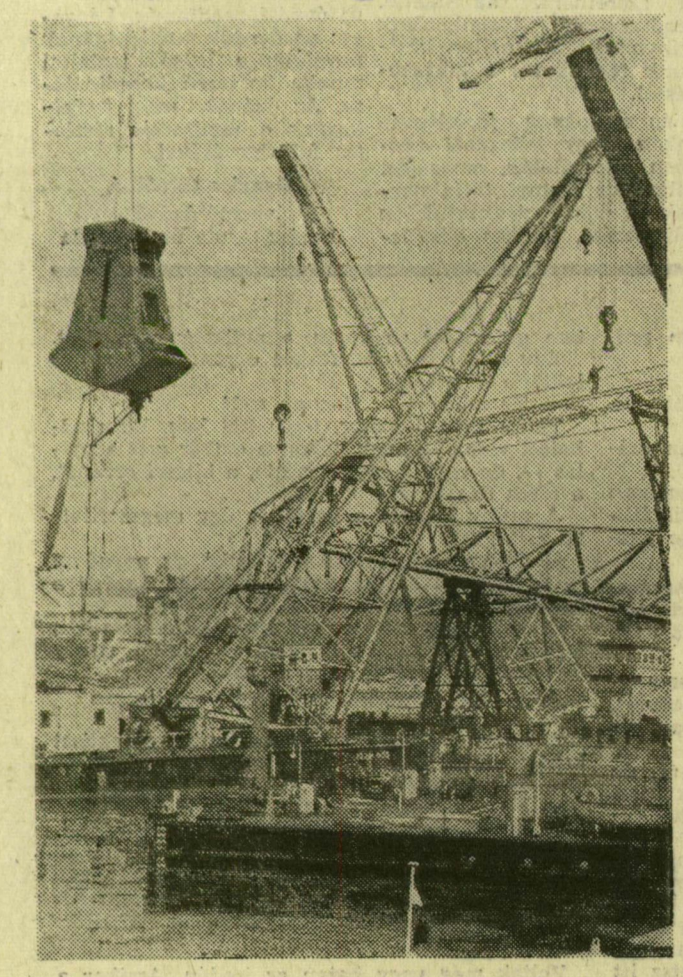

A Magyar Hajó- és Darugyár Angyalföldi Gyáregységében sorozatban készítik exportra az úszódarukat. Már szállításhoz készítik elő azt a száztonnás úszódarut, amelyet brazil megrendelésre gyártottak. Hamarosan befejezik a Szovjetunió részére készített úszódaru üzemi próbáit. 1975-ben a száztonnás úszódaruból még egyet-egyet Brazília és Görögország részére, a 25 tonnásból nyolcat, a 16 tonnásból tízet a Szovjetunió részére készítenek. Képünkön: Szerelés közben a Brazília részére készülő 100 tonnás úszódaru.

A XI. kongresszus előtt

Az irányelvek népszerűsége

Az emberek némelyike szeret a közvéleményre hivatkozni, mintegy a hitelesítés látszatát adva állításainak, nyomatékolva így különféle jóslatait. Többen rebesgették a Központi Bizottság tavaly novemberi ülése után, hogy a XI. pártkongresszus irányelvei „csak a vezető kádereknek fontosak, a párttagságot és a lakosság széles rétegeit hidegen hagyják". Ez a felületes, sőt nyilvánvalóan rossz indulatú megítélés azután, ha lassan is, terjedni kezdett, mint lucernásban az aranka, Szegeden is megtévesztve még néhány tapasztaltabb pártmunkást is. Hallottuk innen is, onnan is, hogy nincs abban a pártdokumentumban semmi izgalmas, ami „földobná" a dolgozók nagy tömegeit.

Kár volna tagadni, hogy bizonyosan ma is akadnak még viszolygó, gyanakvó, elégedetlen szemlélők. Egy azonban bizonyos: az élet valósága rendkívül gyorsan megcáfolta a fenti, általános érvényűnek hirdetett úgynevezett elméletet. Először a vezetőségválasztó taggyűléseken, majd az üzemi, intézményi pártértekezleteken igazolódott napnál fényesebben, hogy az irányelvekben fölvetett kérdések iránt rendkívül élénk az érdeklődés. Nemcsak a kommunisták tárgyalták meg több mint 90 százalékos megjelenéssel az alapszervezetek legfőbb fórumain, hanem a munkahelyeken a pártonkívüliek is szívesen fogadták és mondtak véleményt róla. Tárgyilagos fölmérések szerint jó politikai légkörben, várakozáson felüli aktivitással zajlottak le a különféle népes értekezletek, ahol a helyi föladatok megjelölése után végeredményben úgy foglaltak állást a megjelentek: készséggel aláírják a kongresszusi irányelvekben foglaltakat, a kitűzött célokat reálisnak tartják, és azok eléréséért készek tisztességesen dolgozni.

Adatok tömegei állnak rendelkezésünkre, hogy Szegeden nemcsak 1300 pártcsoport-értekezleten, hanem ebédszünetekben, baráti társaságokban mily sokan hangsúlyozták például a munkásosztály, a párt vezető szerepének, a demokratizmus továbbfejlesztésének, a társadalmi tulajdon védelmének, a kinek-kinek munkája szerinti elv megvalósításának, az önző kispolgáriság elleni föllépésnek fontosságát stb. Jóleső érzéssel tapasztaltuk, hogy tanárok, traktorosok, fonónők, orvosok, betonkeverők, mérnökök, könyvelők nem csupán az illendőség kedvéért jelentkeztek szólásra, hanem az irányelvek alapos ismeretében figyelemre méltó dolgokat tettek szóvá. Brand Györgytől, a házgyár lakatosától hallottuk a Szeged városi pártértekezleten: „A kongresszusi irányelveket nálunk rendkívül széles körben és olyan föltűnő érdeklődéssel vitatták meg az emberek, hogy szinte minden pontjához mindenki hozzászólt, még én is meglepődtem kicsit a nagy élénkségen."

Hogy miket tettek szóvá erősebb hangsúllyal a szinte össznépi eszmecsere alkalmával? Íme, egy csokorra való javaslat: legyen rendszeres a nagyüzemi munkások helyzetének fölmérése; kapjon nagyobb anyagi, erkölcsi és társadalmi megbecsülést a közösségért végzett munka; aki a törvény ellen vét, ne maradjon büntetlen, bárkiről legyen is szó; határozottabban kell növelni a vezetés színvonalát, és ösztönözni a vezetéstudomány fejlesztését; az érdekeltségi rendszer az olcsóbb megoldásokra, az ésszerű takarékosságra és a munkaszervezés javítására serkentsen; a XI. kongresszus erőteljesen vesse föl a gazdálkodó szervek felelősségét az életszínvonal-politika végrehajtásáért; egyértelműen jusson kifejezésre mindenütt az életben, hogy ideológiánk a marxizmus—leninizmus; a polgári, kispolgári szemlélet anyagi megnyilvánulásai ellen törvényes intézkedésekkel is harcoljunk; gondoskodni kell róla, hogy a tudományos utánpótlás-nevelésben javuljon a munkások, parasztok gyerekeinek aránya.

A fölsoroltak csekély hányadát képezik csupán a párttagok és a pártonkívüliek által fölvetett sok-sok eleven problémának, de talán jól érzékeltetik az érdeklődés fő irányát. Az élet könnyebbé, szebbé fejlesztése kapott több figyelmet, s ennek föltételeként legtöbb helyen a szervezettebb, a fegyelmezettebb munkát és gazdálkodást is hangsúlyozták. E konstruktív eszmecseréknek volt azonban — hogy úgy mondjuk — egy szépséghibája is: viszonylag kevés idő jutott külpolitikai kérdésekre, a nemzetközi helyzet értékelésére. Tulajdonképpen érthető, hogy például a magyar olajbányászt elsősorban az itthoni jobb megélhetés útja-módja foglalkoztatja, hogy mit hozhat számunkra az V. ötéves terv, de az a tény, hogy több taggyűlésen úgyszólván hátat fordítottak mindannak, ami határainktól nyugatra történik, mégis figyelmeztet valamire. Arra ugyanis, hogy a dolgozó emberek nálunk kevésbé érzékelik a külső negatív hatásokat, s ezért szinte magától értetődőnek, természetesnek veszik, hogy szocialista terveink megvalósulnak. Talán azért van ez így, mert egy ideig a propagandánk is lebecsülte, illetve nem hangsúlyozta eléggé a világgazdaságban lejátszódó folyamatok minket is érintő következményeit, tehát kissé eltájoltuk a közvéleményt. A nemzetközi tőkés monopóliumok mesterkedései folytán kiéleződött nyersanyag- és energiaprobléma hatását persze bizonyos mértékig kivédi szocialista tervgazdaságunk, de függetleníteni semmiképp se tudja magát ettől a jelenségtől. Ha erről kezdettől fogva világosan, egyértelműen beszéltünk volna, úgy ahogyan az irányelvekben áll, akkor ma valószínűleg még teljesebb lenne a megértés belső gazdaságpolitikai gondjaink iránt, és talán kevesebb irreális igényt fogalmaztak volna meg a különféle gyűléseken.

Jellemző az irányelvek népszerűségére, hogy a nőket és a fiatalokat is „mozgósította", aktív politizálásra késztette. Nem hiába állapítja meg a többi között, hogy lényeges pozitív változás következett be az ifjúság megítélésében, és az ifjúságról való gondoskodásban, továbbá, hogy a nőkről szóló párthatározat megvalósítása társadalmi összefogással sikeresen halad, a szegedi vitafórumokon százával hallották hangjukat a KISZ-fiatalok és a dolgozó nők. A Szeged városi pártértekezleten a küldöttek fele asszony és lány volt, s akik szót kaptak, bátran, magvas mondanivalóval léptek a mikrofonhoz. Nyomtalanul eltűnt az a korábban gyakori nézet, hogy a nőket nehéz bekapcsolni a politika áramkörébe. Természetesnek vehető ugyanakkor, hogy például bizonyos fogyatékosságokra is utalva néhol elhangzottak ilyenek is: „Az ifjúsági törvény végrehajtását következetesen kell ellenőrizni minden területen."

Az élet rövid három hónap alatt mért megsemmisítő csapást arra a legendára, hogy a párttagság, a nép körében valamiféle passzivitás észlelhető. Az irányelvek pezsgő vitája természetes és készséges reagálás volt arra a felhívásra, hogy az ország dolgozói erősítsék meg a következő évekre is a párt jól bevált, töretlen politikáját. S a tapasztalatok alapján azt is nyugodtan mondhatjuk, hogy a XI. kongresszus után a határozat végrehajtásáért folytatódik majd a kommunisták és a pártonkívüliek aktivitása, alkotó kedve.

F. NAGY ISTVÁN

Felszabadulási tudományos ülésszak az Akadémián

A szocialista országok felszabadulásának 30. évfordulója alkalmából szerdán kétnapos tudományos ülés kezdődött a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében. Az Akadémia elnökségének javaslatára a Szovjetunió és a többi szocialista ország tudományos akadémiáinak képviselői együttesen emlékeznek meg a közös évfordulókról. A kilenc baráti országból hazánkba érkezett tudósok a házigazdákkal együtt a megemlékezésen túl elmondják, miben látják az eltelt 30 év jelentőségét hazájuk szempontjából, hova jutottak az egyes szocialista országok fejlődésükben.

Az ülésszakot Erdey-Grúz Tibor, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke nyitotta meg, majd Szabó Imre, az Akadémia alelnöke bevezető előadásában összefoglalta a korszakos jelentőségű sorsforduló hatását tudományos életünk fejlődésére. Számot adott a kutatómunkában és a tudományos közéletben a Szovjetunió Tudományos Akadémiája és a szovjet tudományos élet segítségével végbement fejlődésről, a szocialista országok közötti tudományos kapcsolatok és együttműködés jelentőségéről.

A bevezető előadás után a vendégtudósok felszólalásaival folytatódott az ülésszak.

Új csillagvizsgáló

Szerdán, tegnap Nyíregyházán dr. Kulin György, a Budapesti Uránia Csillagvizsgáló igazgatója felavatta a Bessenyei György Tanárképző Főiskola új csillagvizsgálóját. A főiskolai épület tetején elhelyezett távcső lencséje 300-szoros nagyításra képes. A műszer fölé sínen mozgatható védőházat is építettek. (MTI)